

Why Do We Always Read Parshas Nitzavim on the Shabbos Before Rosh HaShanah?

Rabbi Michael Taubes

1. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף לא עמוד ב

תניא, רבי שמעון בן אלעזר אומר: עזרא תיקן להן לישראל שיהו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת, ושבתשנה תורה קודם ראש השנה. מאי טעמא? אמר אביי ואיתימא ריש לקיש: כדי שתכלה השנה וקללותיה. בשלמא שבמשה תורה איכא כדי שתכלה שנה וקללותיה, אלא שבתורת כהנים, אטו עצרת ראש השנה היא? - אין, עצרת נמי ראש השנה היא, דתנן: ובעצרת על פירות האילן.

2. תוספות מסכת מגילה דף לא עמוד ב

קללות שבת"כ קודם עצרת ושבתשנה תורה קודם ראש השנה - שאלו בבית המדרש של רבינו נסים למה מחלקים פרשת נצבים וילך לשנים כשיש ב' שבתות בין ר"ה לסוכות בלא יו"ה"כ ואין מחלקין מטות ומסעי שארוכות יותר והשיב לפי שבאתם נצבים יש קללות שקלל ישראל ורוצה לסיימם קודם ר"ה וקשה שאנו לא מחשבינן הקללות שקלל משה ישראל כדמשמע בפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף פח: ושם) א"ר לוי בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת ב"ו הקב"ה בירך ישראל בכ"ב וקללן בשמנה ומשה ברכם בשמנה וקללם בעשרים ושתים וחשיב מואם לא תשמעו עד ואין קונה משמע בהדיא שעד אין קונה הוי מן הקללות ולא יותר ועוד קשיא לפי סברתו אמאי אין קורין האזינו קודם ר"ה שהרי גם שם יש קללות מזי רעב ולחומי רשף לכך נראה לי הטעם שאנו מחלקים אותן לפי שאנו רוצים להפסיק ולקרות שבת אחת קודם ר"ה בפרשה שלא תהא מדברת בקללות כלל שלא להסמיך הקללות לר"ה ומטעם זה אנו קורין במדבר סיני קודם עצרת כדי שלא להסמיך הקללות שבבחוקותי לעצרת.

3. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף פח עמוד ב - פט עמוד א

ואמר רבי לוי: בוא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם; הקב"ה ברך ישראל בעשרים ושתים וקללן בשמנה, ברכן בעשרים ושתים - מאם בחקותי עד קוממיות, וקללן בשמנה - מואם בחקותי תמאסו עד ואת חקותי געלה נפשם; ואילו משה רבינו ברכן בשמנה וקללן בעשרים ושתים, ברכן בשמנה - מוהיה אם שמוע תשמע ועד לעבדם, וקללן בעשרים ושתים - מוהיה אם לא תשמע עד ואין קונה

4. רשב"ם מסכת בבא בתרא דף פח עמוד ב

שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם - שהקב"ה רחמן וברכתו מרובה מקללתו אבל אדם קללתו מרובה מברכתו. בעשרים ושתים - מאם בחקותי עד קוממיות מאל"ף שבאם עד תי"ו שבקוממיות והיינו בעשרים ושתים אותיות שבאל"ף בי"ת לבד הכפולות ומוי"ו עד מ"ם שמנה אותיות.

5. רשב"ם מסכת בבא בתרא דף פט עמוד א

מוהיה אם שמוע - בפרשת והיה כי תבוא. מוהיה אם לא תשמע עד ואין קונה - חשוב מוי"ו עד ה' כל האלפ"א בית"א דהיינו שתיים ועשרים אותיות.

6. ויקרא פרשת בחקותי פרק כו

- (ג) אם בְּחֻקֵי תִלְכוּ וְאֵת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם:
(יג) אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִהֵיטֵד לָקֵחַ עֲבָדִים וְאֲשַׁבֵּר מִטַּת עַלְכֶם וְאֶחָדְכֶם אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוֹת:
(יד) וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה:
(מג) וְהָאֶרֶץ תִּעָזֵב מֵעַם וְתָרַץ אֵת שִׁבְתֶּיהָ בְּהִשְׁמָהּ מֵעַם וְהֵם יִרְצוּ אֵת עֹנֵם וְעַן וְיִבְעֲזוּ בְּמִשְׁפָּטֵי מֵאִסוֹ וְאֵת חֻקֵי גְעֻלָּה נִפְשָׁם:

7. דברים פרשת כי תבוא פרק כח

- (א) וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁמֵּר לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל מִצְוֹתַי וְאֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם וְנִתְּנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֲלֶיךָ וְעַל כָּל גּוֹי הָאֶרֶץ:
(יד) וְלֹא תִסָּוּר מִכָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם וְיִמִּין וְשִׂמְאוֹל לְלַקֵּחַ אֲחֵרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לַעֲבֹדָם:
(טו) וְהָיָה אִם לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁמֵּר לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל מִצְוֹתַי וְחֻקֵי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם וְיָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשְׁיִגוּדָה:

(סח) וְהִשְׁבֵּד יִקְנֹק מִצְרַיִם בְּאֲנִיּוֹת בְּדָרָד אֲשֶׁר אֶמְרָתִי לָךְ לֹא תִסִּיף עוֹד לְרֵאשִׁיתָ וְהִתְמַכְּרָתָם שָׁם לֹא יִבְיָדוּ לְעֶבְדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְאִין קִנְיָה:

8. דברים פרשת האזינו פרק לב

(כד) מִזֵּי רָעַב וְלִחְמֵי רֶשֶׁף וְקָטַב מְרִירֵי וְשׁוֹן בְּהֵמַת אֲשֶׁלַח בָּם עִם חֶמֶת זֶחְלֵי עֶפֶר:

9. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ראש חודש סימן תכח

סעיף ד

...ולעולם קורין פרשת במדבר סיני קודם עצרת, תשעה באב קודם ואתחנן, אתם נצבים קודם ר"ה. ולכן כשר"ה ביום ב"ג, שיש שתי שבתות בין ר"ה לסוכות, צריכים לחלק נצבים וילך כדי שיקראו וילך בין ר"ה לצום כפור, והאזינו בין צום כפור לסוכות; וסימן: ב"ג המלך (דניאל א, ה) פת וילך. אבל כשר"ה ביום ה"ו, אז אין בין ר"ה לסוכות אלא שבת אחת שקורין בה האזינו, אז וילך עם נצבים קודם ר"ה...

10. משנה ברורה סימן תכח

(ז) ביום ב"ג - ר"ל שחל יום א' של ר"ה ביום ב' או ביום ג':

(ח) בג המלך פת וילך - פ"ל המלך היינו ר"ה שאומרים המלך המשפט כשחל ביום ב' או ג' פת וילך מלשון פתות אותה פתים שמחלקים נצבים וילך לשתיים:

11. מהר"ץ חיות מסכת מגילה דף לא עמוד ב

עזרא תיקן שיהיו קורין קללות שבת"כ קגדם עצרת. נ"ב לפ"ז לא ידעתי לבני מערבא דמסקי אורייתא בתלת שנין עי' לעיל כ"ט ע"ב איך היו עושים בתקנת עזרא זאת שתבא קריאת הקללות קודם עצרת בכל שנה:

12. ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק דברים פרשת תבוא

יג... והנה מלשון עזרא תיקן להן לישראל לקרות הפרשיות אלו משמע דאפילו לבני מערבא דאמרו (שם כ"ט ב) דמסקי לדאורייתא בתלת שנין גם כן תיקן עזרא לקרות התוכחות אלו קודם עצרת וקודם ראש השנה כמו שקורין הארבע פרשיות ופרשת המועדות...

13. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף לא עמוד ב

ואין מפסיקין בקללות. מנא הני מילי? אמר רב חייא בר גמדיא אמר רבי אסי: דאמר קרא מוסר ה' בני אל תמאס. ריש לקיש אמר: לפי שאין אומרים ברכה על הפורענות. אלא היכי עביד? תנא: כשהוא מתחיל - מתחיל בפסוק שלפניהם, וכשהוא מסיים - מסיים בפסוק שלאחריהן. אמר אביי: לא שנו אלא בקללות שבתורת כהנים, אבל קללות שבמשנה תורה - פוסק. מאי טעמא? הללו - בלשון רבים אמורות, ומשה מפי הגבורה אמרן. והללו - בלשון יחיד אמורות, ומשה מפי עצמו אמרן.

14. רש"י מסכת מגילה דף לא עמוד ב

מנהגי מילי - דאין מפסיקים בקללות.

אל תמאס - והמפסיק בהן מראה עצמו שקשה לו לקרות, ובמסכת סופרים (פרק יב) יליף לה מסיפיה דקרא ואל תקוץ בתוכחתו - אל תעשו קוצין קוצין, פסקים פסקים, לשון קציצה. משה מפי הגבורה אמרן - ונעשה שליח לומר: כך אמר לי הקדוש ברוך הוא, שהרי אמורין בלשון ונתתי והפקדתי ושלחתי - מי שהיכולת בידו לעשות, אבל במשנה תורה כתיב יככה ה' ידבק ה' בך - משה אמרן מאליו: אם תעברו על מצותיו הוא יפקיד עליכם.

15. ויקרא פרשת אמור פרק כג

(מ) וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הַדָּר כַּפַּת תְּמָרִים וְעֵנַף עֵץ עֵבֶת וְעֵרְבֵי גִסְלִי וְשִׂמְחָתָם לִפְנֵי יְקֹנֵק אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים:

16. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף מא עמוד ב

דתנו רבנן: ולקחתם - שתהא לקיחה ביד כל אחד ואחד.

17. תוספות מסכת סוכה דף מא עמוד ב
ולקחתם שתהא לקיחה לכל א' וא' - מדלא כתיב ולקחת לשון יחיד...

18. ויקרא פרשת אמור פרק כג
(טו) וספרתם לכם ממערת השבת מיום הביצקם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהינה:

19. תלמוד בבלי מסכת מנחות דף סה עמוד ב
ת"ר: וספרתם לכם - שתהא ספירה לכל אחד ואחד.

20. רש"י מסכת מנחות דף סה עמוד ב
לכל אחד ואחד - שכל אחד חייב לספור.

21. תוספות מסכת מנחות דף סה עמוד ב
וספרתם לכם שתהא ספירה לכל אחד ואחד - גבי יובל כתיב (ויקרא כה) וספרת לך דאבית דין קאמר להו רחמנא ושמא בית דין סופרין ומברכין כמו שאנו מברכין על ספירת העומר...

22. ויקרא פרשת בהר פרק כה
(ח) וספרתם לה שבע שבתות שנים שבע פעמים והיו לה ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה:

23. ספרא בהר פרשה ב סוף פרק א
(א) וספרת לך בבית דין...

24. דברים פרשת נצבים פרק כט
(יח) והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשררות לבי אלך למען ספות הרנה את הצמאה:
(יט) לא יאבה יקנך סלס לו כי אז יעשו אף יקנך וקנאתו באיש שהוא נרצה בו כל האלה הכתובה בספר הזה ומטה יקנך את שמו ממתח השמים:
(כ) והבדילו יקנך לרעה מפל שבטי ישראל ככל אלות הברית הכתובה בספר התורה הזה:

25. רש"י דברים פרשת נצבים פרק כט
(יח) והתברך בלבבו - לשון ברכה, יחשוב בלבו ברכת שלום לעצמו לאמר, לא יבאוני קללות הללו, אך שלום יהיה לי:

26. אדרת אליהו דברים פרק כט
(יח) והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשררות לבי אלך. ביאורו מפני שרו"ל אמרו (סוף מגילה) בתוכח הראשונה אין רשאי להפסיק. מפני שבלשון רבים נאמר. ובתוכחה השניה רשאי להפסיק מפני שבלשון יחיד נאמר. פי' שבלשון רבים נאמר וקאי על כל יחיד ויחיד. והשניה בלשון יחיד נאמר והוא על כלל ישראל כאחד. וזהו אומרו והיה בשמעו את דברי האלה הזאת השניה. הנאמרת בלשון יחיד על כלל ישראל. והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי הלא אני יחיד ולא נאמר רק על כלל ישראל. לכן נאמר והבדילו ה' לרעה כיון שפירש עצמו מכלל ישראל:

27. שמות פרשת תרומה פרק כה
(י) ועשו ארון עצי שטים אמתים נחצי ארכו ואמה נחצי רחבו ואמה נחצי קמתו:
(יא) וצפית אתו זקב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זקב סביב:
(יב) ויצקת לו ארבע טבעות זקב ונתתה על ארבע פעמתי וישתי טבעת על צלעו האחת וישתי טבעת על צלעו השנית:

28. רמב"ן שמות פרשת תרומה פרק כה

(י) ועשו ארון - יחזור אל בני ישראל הנזכרים למעלה, ואחרי כן וצפית אותו (פסוק יא), ויצקת לו (פסוק יב), וכולן בלשון יחיד, כי משה כנגד כל ישראל (מכילתא יתרו א). ויתכן שירמוז שיהיו כל ישראל משתתפין בעשיית הארון בעבור שהוא קדוש משכני עליון, ושיזכו כולם לתורה. וכן אמרו במדרש רבה (שמות לד ב) מפני מה בכל הכלים כתוב ועשית, ובארון כתיב ועשו ארון, א"ר יהודה בר' שלום אמר הקב"ה יבאו הכל ויתעסקו בארון שיזכו לתורה. והעסק, שיתנדב כל אחד כלי זהב אחד לארון, או יעזור לבצלאל עזר מעט, או שיכוונו לדבר:

29. רא"ש מסכת מגילה פרק ד

סימן י

...שאלו לרבינו נסים למה מחלקים אתם נצבים ופרשת וילך שהן קטנות כשיש ב' שבתות בין ר"ה לחג וקורין פרשת נצבים קודם ר"ה ופרשת וילך אחר ר"ה ולא חלקו ראשי המטות ומסעי שהן גדולות והשיב לפי שיש באתם נצבים קללות שקלל משה את ישראל ורוצים לסיימם קודם ר"ה ולא נהירא... אלא אותן שבאתם נצבים אינם קללות אלא שהעביר בני ישראל בברית...

30. דברים פרשת נצבים פרק כט

(ט) אתם נצבים היום בלפני יקנוק אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריתכם כל איש ישאל:

(י) טפקם נשיכם ונדה אשר בקרב מקנה מחטב עציף עד שאב מימף:

(יא) לעבד בקרית יקנוק אלהיך ובאלתו אשר יקנוק אלהיך פרת עמף היום:

(יב) למען הקים אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלהים כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבותיך לאבך להם ליצחק וליעקב:

(יג) ולא אתם לבדכם אנכי פרת את הקרית הזאת ואת האלה הזאת:

(יד) כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני יקנוק אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום:

31. רש"י דברים פרשת נצבים פרק כט

(יד) ואת אשר איננו פה - ואף עם דורות העתידים להיות:

32. דברים פרשת נצבים פרק כט

(כח) הנסתרתי ליקנוק אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת:

33. רש"י דברים פרשת נצבים פרק כט

(כח) הנסתרת לה' אלהינו - ואם תאמרו מה בדינו לעשות, אתה מעניש את הרבים על הרהורי היחיד, שנאמר (פסוק יז) פן יש בכם אישא וגו', ואחר כך (פסוק כא) וראו את מכות הארץ ההיא, והלא אין אדם יודע טמונותיו של חברו, אין אני מעניש אתכם על הנסתרות, שהן לה' אלהינו והוא יפרע מאותו יחיד, אבל הנגלות, לנו ולבנינו לבער הרע מקרבנו, ואם לא נעשה דין בהם יענשו את הרבים. נקוד על לנו ולבנינו, לדרוש, שאף על הנגלות לא ענש את הרבים עד שעברו את הירדן משקבלו עליהם את השבועה בהר גרזים ובהר עיבל ונעשו ערבים זה לזה:

34. נתיבות עולם נתיב הצדקה פרק ו

...אבל הפי' הנראה כי כאשר נכנסו ישראל לארץ היו ישראל עם אחד לגמרי, וראיה לזה שהרי כל זמן שישראל לא עברו הירדן ולא באו לארץ לא נענשו על הנסתרות עד שעברו ונעשו ערבים זה בעד זה, הרי שלא נעשו ישראל ערבים זה בעד זה, כי נקרא ערב שהוא מעורב עם השני, ולא נעשו ישראל מחוברים להיות עם אחד לגמרי עד שבאו לארץ והיו ביחד בארץ והיה להם מקום אחד הוא ארץ ישראל, וע"י ארץ ישראל הם עם אחד לגמרי, ולכך כתיב ג"כ להיות לכם לאלהים, כי יש להם אל אחד, ולפיכך את כספך לא תתן בנשך ובמרבית לא תתן אכלך:

35. מלכים א פרק ח

(סה) ניעש שלמה בעת שהיא את הקג וכל ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת עד נחל מצרים לפני יקנק אלהינו שבעת ימים ושבעת ימים אך בעה עשר יום:

36. תלמוד בבלי מסכת הוריות דף ג עמוד א

אמר רב אסי: ובהוראה הלך אחר רוב יושבי ארץ ישראל, שנאמר: ויעש שלמה בעת ההיא את החג וכל ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת עד נחל מצרים לפני ה' אלהינו שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום, מכדי כתיב וכל ישראל עמו, קהל גדול מלבוא חמת עד נחל מצרים למה לי? שמע מינה: הני הוא דאיכרי קהל, אבל הנך לא איכרי קהל.

37. רש"י מסכת הוריות דף ג עמוד א

אמר רב אסי ובהוראה - דקיי"ל כי הורו ב"ד ועשו רוב קהל על פיהם שמביאים פר. הלך אחר רוב יושבי בארץ ישראל - דאותם שבחוצה לארץ אינן מן המנין ולא אותן דמנחל מצרים ולחוף דחוצה לארץ היא.

38. שו"ת אבני נזר חלק אורח חיים סימן שיד

ד) אך נראה לי ברורן של דברים כי מעלת ארץ ישראל על חוץ לארץ להשוכנים בה כתב מהר"ל [נתיבות עולם נתיב הצדקה פ"ו] בענין ערבות שה' בתחילת ביאתם לארץ. כי הארץ עושה להשוכנים עלי' כאיש אחד. מאחר שהיא מיוחדת לישראל הארץ מצרפתם להיות אחד. ע"כ נעשו ערבים זה לזה בשעה שעברו הירדן ובאו לארץ ישראל עיין בדבריו. וזה נרמז גם כן בש"ס הוריות (דף ג' ע"א) בהוראה הלך אחר רוב יושבי ארץ ישראל הנך אקרי קהל. אבל אינך לא אקרי קהל...

39. דברים פרשת כי תבוא פרק כח

(ט) אלה דברי הברית אשר צוה יקנק את משה לקרית את בני ישראל בארץ מואב מלבד הברית אשר קרת אתם בחרב:

40. ספר הלכות גדולות הקדמה

אלו פרשיות חוקים ומשפטים המסורים לצבור:
(סד) פרשת ברכות וקללות.

41. ספר המצוות לרמב"ם שורש ג

השרש השלישי שאין ראוי למנות מצות שאין נוהגות לדורות...
...ובעבור השרש הזה אין ראוי למנות ברכות וקללות שנצטוו (ר"פ ראה, תבוא כז) בהן בגריזים ועיבל...

42. ביאור על ספר המצוות לרס"ג (הרב פערלא) מנין שישים וחמש הפרשיות פרשה נו

...ואמנם אחר העיון שבת וראיתי בענ"ד דאדרבה לאידך גיסא יש לתמוה על הרמב"ם והרמב"ן ז"ל וכל הבאים אחריהם. שכולם החליטו כדבר פשוט ומבואר מאילוי דפרשה זו דברכות וקללות לא נאמרה אלא לשעה ולא לדורות. ואינה כוללת שום מצוה שתנהוג לדורות. ואני בענ"ד תמיהני על עצמי כי הנני רואה דלא זו לבד דעיקר המצוה של פרשה זו היא ככל שאר המצוות שנמנו במנין המצוות שנוהגות בכל הדורות...

...הרי להדיא דארבעים ושמונה בריתות אלו באו לחייבם לכל אחד ואחד מישראל בערבות בעד כל איש ואיש מישראל על קיום כל המצוות הכתובות בתורה. ואיכא מ"ד שנצטוו בזה ג"כ לקבל עליהם חובת ערבות על הערבות של כל אחד ואחד מהם בעד כל ישראל...
... ומצוה זאת נוהגת לדורות עולם. ונצטוו עליה וקיימוה עליהם וקבלוה בהר גריזים ועיבל בארבעים ושמונה בריתות. וא"כ אין שום ספק שהיא מצוה נמנית במנין המצוות. והגאונים ז"ל שמנאוה במנין הפרשיות. היינו מצד שחובה מוטלת על דיני ישראל וחכמיהם ומנהיגיהם לפשפש תמיד ולחזור ולחקור על מעשה העם הנגלות והנסתרות משום מצוה זו דערבות.

43. רמב"ם הלכות תשובה פרק ג

הלכה ד

אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב רמז יש בו כלומר עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם, אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל הביטו לנפשותיכם והטיבו דרכיכם ומעלליכם ויעזבו כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה, לפיכך צריך כל אדם שיראה עצמו כל השנה כולה כאילו חציו זכאי וחציו חייב, וכן כל העולם חציו זכאי וחציו חייב, חטא חטא אחד הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף חובה וגרם לו השחתה, עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה...

44. רמב"ם הלכות שופר וסוכה ולולב פרק ג

הלכה ז

הצבור חייבין לשמוע התקיעות על סדר הברכות, כיצד אומר שליח צבור אבות וגבורות וקדושת השם ומלכיות ותוקע שלש, ואומר זכרונות ותוקע שלש, ואומר שופרות ותוקע שלש, ואומר עבודה והודייה וברכת כהנים.

45. רמב"ם הלכות תשובה פרק א

הלכה א

כל מצות שבתורה בין עשה בין לא תעשה אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא שנאמר איש או אשה כי יעשו וגו' והתודו את חטאתם אשר עשו זה וידוי דברים, וידוי זה מצות עשה, כיצד מתודין אומר אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ועשיתי כך וכך והרי נחמתי ובושתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה, וזהו עיקרו של וידוי...

הלכה ב

שעיר המשתלח לפי שהוא כפרה על כל ישראל כהן גדול מתודה עליו על לשון כל ישראל שנאמר והתודה עליו את כל עונות בני ישראל...

46. רמב"ם הלכות תשובה פרק ב

הלכה ז

יום הכפורים הוא זמן תשובה לכל ליחיד ולרבים והוא קץ מחילה וסליחה לישראל, לפיכך חייבים הכל לעשות תשובה ולהתודות ביום הכפורים, ומצות וידוי יום הכפורים שיתחיל מערב היום קודם שיאכל שמא יחנק בסעודה קודם שיתודה, ואע"פ שהתודה קודם שיאכל חוזר ומתודה בלילי יום הכפורים ערבית וחוזר ומתודה בשחרית ובמוסף ובמנחה ובנעילה, והיכן מתודה יחיד אחר תפלתו, ושליח צבור באמצע תפלתו בברכה רביעית.

47. ילקוט יוסף תפילה ב הערות סימן קלא - מהלכות נפילת אפים

(ד) לומר את כל נוסח אשמנו בגדנו וכו' אף שיודע שלא עבר על עבירות אלה.

כן הוא בשער הכוונות, ונתבאר שם, שמטעם זה הוידוי נתקן בלשון רבים. כי לכאורה היה צ"ל אשמתי בגדתי וכו', אך הענין הוא שמלבד מה שנענש האדם על חטאיו, גם נענש על חבריו מטעם הערבות, כי כל ישראל הם גוף אחד כלול. ולזה ראוי לאדם שיתודה בלשון רבים כדי שיתודה גם על חברו. ולכן אף אם יש עבירות שלא חטא בהם, אפשר שחבירו חטא בהם, וע"כ צריך להתוודות בלשון רבים. ע"כ.

48. שולחן ערוך אירח חיים הלכות יום הכפורים סימן תרכא

סעיף ו

נהגו לידור צדקות ביום הכיפורים בעד המתים. (ומזכירין נשמותיהם, דהמתים ג"כ יש להם כפרה ביה"כ) (מרדכי).

49. משנה ברורה סימן תרכא

(יח) המתים - ולכן נקרא יום הכפורים בלשון רבים ר"ל לחיים ולהמתים [מהרי"ו]: